

Hondarribia.

Hondarribia, “gual d'arena” en èuscar, enclavada en la badia de Txingudi, en la desembocadura del riu Bidasoa, és la frontera natural amb Hendaia. Ondarrabia és el nom en llengua romanç de la població. Alfons VIII li va atorgar la Carta de Poblament i el fur de Sant Sebastià a principis del segle XIII.

La seua primera ubicació va ser una xicoteta altura que dominava la badia, en marenys i arenals, que van ser després dessecats, substituïts per hortes, cobertes estes al seu torn per la construcció deguda a la pressió demogràfica. Encara subsistixen vestigis de l'antiga condició de la zona i es conserven algunes zones lacustres i canals.

En el seu costat nord-oest es troba la muntanya Jaizkibel, que corre paral·lela al mar Cantàbric. La muntanya en esta zona és de pronunciades pendents sotmesos a l'acció de forts vents, en les quals s'observen molts afloraments rocosos. En l'extrem oriental, es troba el cap Higuera, molt prop de la població.

El Jaizkibel fa de la costa un lloc de penya-segats d'abundant flora, un paisatge d'espècies adaptades a l'ambient salobre, com “Armeria euscadiensis”, espècie endèmica del litoral d'esta zona.

La costa alberga algunes cales, on l'erosió ha esculpit relleus escultòrics en la roca, a més de platges no sempre tranquil·les, on els flich pentinen plàcidament les onades.

Al submergir-nos, descobrim horitzons de llargs Gellidium arrossegats pel corrent, en un moviment cadenciós, a penes subjects sobre grans roques erosionades; jardins d'anemones i gorgònies, que servixen de refugi a moltes espècies de peixos, i dels pòlips del qual s'alimenten distints mol·luscos, entre ells els nudibrànquies, un grup de mol·luscos sense petxina. A alguns d'ells només és possible veure'ls a la primavera i a l'inici de l'estiu.

El polp, a vegades difícil de distingir pels seus canvis de color i forma, és un animal habitual en este tipus de fons; com també ho són el capsigrany cantàbric, més acolorit i gran que el mediterrani, o la rascassa, quasi sempre quieta i oculta en el fons.

Un grup de faneques, peix carnívor molt voraç, furga entre les algues a la recerca de mol·luscos i crustacis. Els individus més grans, que aconsegueixen els 45 centímetres, també capturen xicotets peixos com a part de la seua dieta.

A pesar que pot paréixer inofensiu, el peix torpede compta amb dos òrgans elèctrics amb què produïx descàrregues, que usa tant per a caçar com per a defensar's. Adopta una forma circular que el distingix de les ratlles, viu sobre fons arenosos i s'alimenta de peixos i invertebrats.

Més enllà, mar dins, amb el reflex del Jaizkibel sobre l'aigua, s'obri l'oceà, on els peixos i els somnis viatgen.